

Strategi 2015-2018

Rettigheder til, i og gennem uddannelse.

1. Introduktion

AXIS er en organisation, der er vokset ud af et frivilligt engagement og solidaritetsarbejde i 1980'erne og 1990'erne, i primært Sydamerika. I 1995 besluttede en del af de aktive at danne en egentlig organisation, der blev navngivet AXIS. Det første Danida finansierede projekt AXIS fik bevilget var dog i Sydafrika, som en opfølgning på et pædagogisk arbejde, nogle af medlemmerne havde lavet for en anden organisation. Til trods for dette ene projekt i Sydafrika, er det solidaritetsarbejdet med Peru, der var ryggraden i det udviklingsarbejde AXIS påbegyndte i 1995.

AXIS har fra starten haft fokus på uddannelse, herunder: læreruddannelse, teknisk uddannelse for særligt kvinder, tosproget interkulturel uddannelse (TIU), integreret uddannelse, leg og læring, men har efterhånden også fået stor erfaring med at arbejde med seksuelle reproduktive rettigheder i forhold til seksualundervisning. Geografisk har AXIS igennem årene bevæget sig til Bolivia, Ghana og nu også Sierra Leone, samtidig med at en stor del af vor projektportefølje stadig er i Peru.

Det frivillige engagement er vokset, fastholdt og udbygget igennem alle årene – og mange medlemmer har brugt utrolig mange timer på at opretholde og videreudvikle AXIS, til den organisation den er i dag.

1.1 Værdier

Fundamentet for AXIS' arbejde er de frivilliges solidaritet med marginaliserede grupper i de fattigste lande, de frivilliges eget engagement til at forandre verden, deres vilje til at gøre en forskel samt deres ejerskab til arbejdet.

Det er en grundholdning i AXIS, at partcipatorisk og demokratisk funderet uddannelse er vigtige forudsætninger for udvikling og forandring i ulandene, idet det gør marginaliserede kvinder, mænd, børn, unge og oprindelige folk i stand til at kræve deres rettigheder og samtidig arbejde for bedre rettigheder til samfundets udsatte grupper.

Centralt i AXIS' arbejde står:

- 1) Konkrete udviklingsaktiviteter
- 2) Organisationsudvikling af partnere
- 3) Fortalervirksomhed

Målet med disse komponenter er at sikre den bedste udvikling for vores målgrupper på såvel kort og mellem som lang sigt. Det er centralt for AXIS, at vores intentioner, planer, arbejde og resultater kommunikerer åbent og ærligt til donorer og til offentligheden.

I AXIS er vi bevidste om vores ansvar for den udvikling, vi bidrager til. Derfor ser vi kritisk refleksion og løbende dialog som vigtige værktøjer for at kvalificere vores arbejde.

2. Mandat/vision

Med udgangspunkt i den omfattende erfaring, som AXIS har oparbejdet siden sin grundlæggelse i 1995 inden for udviklingsproblematikker relateret til uddannelse, arbejder AXIS med en vision om et globalt samfund, hvor alle mennesker har **lige rettigheder til, i og igennem uddannelse**. Vi tilstræber et samfund, hvor alle mennesker er aktive medborgere med lige mulighed for at deltage i demokratiske, sociale, økonomiske og kulturelle beslutningsprocesser.

AXIS arbejder rettighedsbaseret. Det betyder, at vores arbejde forholder sig til opfyldelsen af de gældende internationale konventioner og nationalt vedtagne love. Den rettighedsbaserede tilgang udgør således også et udgangspunkt for vores partnerskaber, eftersom vi altid, gennem kapacitetsopbygning og inkludering af vores partnere og målgrupper, søger at styrke deres arbejde for at få opfyldt gældende rettigheder og udvikle nye progressive rettigheder.

2.1. Målsætning

AXIS' mål er via uddannelse at mobilisere udsatte og marginaliserede kvinder, mænd, børn, unge og oprindelige folk til at kræve deres rettigheder, tilkæmpe sig rettigheder og forandre institutioner i samfundet gennem fortalervirksomhed.

- Rettigheder **til** uddannelse. AXIS arbejder med temaet uddannelse som en rettighed. Uddannelse er statslige og lokale myndigheders ansvar, og AXIS arbejder for at disse myndigheder sikrer alle god uddannelse. Med en relevant uddannelse af høj kvalitet er der større sandsynlighed for at verdens fattige og marginaliserede kan tilegne sig viden, deltage i demokratiske processer og tilegne sig kompetencer, der kan forbedre deres levevilkår og styrke deres muligheder for at bryde ud af fattigdom. Der er en særlig stor effekt ved piger og kvinders lige adgang til og gennemførelse af uddannelse, idet der er en væsentlig sammenhæng mellem deres uddannelsesniveau og fx børnedødelighed, sygdom og indtægt. Derfor er piger og kvinder et gennemgående fokusområde i AXIS' arbejde.

- Rettigheder **i** uddannelse. Retten til uddannelse omfatter også retten til medbestemmelse og indflydelse på uddannelsens udformning, indhold og undervisningsmetoder. Den bedste undervisning er den, der tager højde for deltagernes kultur, sprog og viden i den givne kontekst. En vigtig del af AXIS' arbejde består derfor i at udvikle pædagogiske metoder og redskaber, der er kulturelt og sprogligt sensitive med henblik på at sikre en mere inkluderende og dermed også mere effektiv undervisning.

- Rettigheder **igennem** uddannelse. Uddannelse er en rettighed, der åbner for opfyldelse af andre rettigheder. Hvis marginaliserede folk har fået en god uddannelse, vil de vide mere om de rettigheder og pligter de har, de vil have en stemme og være i stand til at organisere sig, hvilket står centralt i AXIS' arbejde. På den måde kan disse folk og grupper tale deres egen sag, deltage i demokratiske processer, kæmpe for deres rettigheder og således bidrage til en mere retfærdig fordeling af samfundets ressourcer.

3. Organisation

3.1. Struktur

Generalforsamlingen er AXIS' øverste myndighed og indkaldes ordinært en gang årligt. Alle medlemmer af AXIS er stemmeberettigede til generalforsamlingen.

AXIS' ledelse består af en bestyrelse på 7 personer, som indkaldes ca. hver måned og derudover efter behov. Bestyrelsen vælges på generalforsamlingen for en 2-årig periode. I øvrigt henvises til de gældende vedtægter for organisationen.

Bestyrelsen nedsætter et forretningsudvalg, hvis hovedopgave er, sammen med sekretariatet, at gennemføre budgetkontrol og sikre kommunikationen mellem sekretariat og bestyrelse. Forretningsudvalget består af medlemmer af bestyrelsen.

Bestyrelsen er, som foreningens øverste ledelse, ansvarlig for at sikre udviklingen af de nødvendige organisatoriske strukturer, der skal sikre et effektivt og produktivt samarbejde mellem de frivillige, sekretariatet og bestyrelsen selv. Derudover godkender bestyrelsen nye projekter, varetager personalemæssige forhold og fører tilsyn med foreningens økonomi.

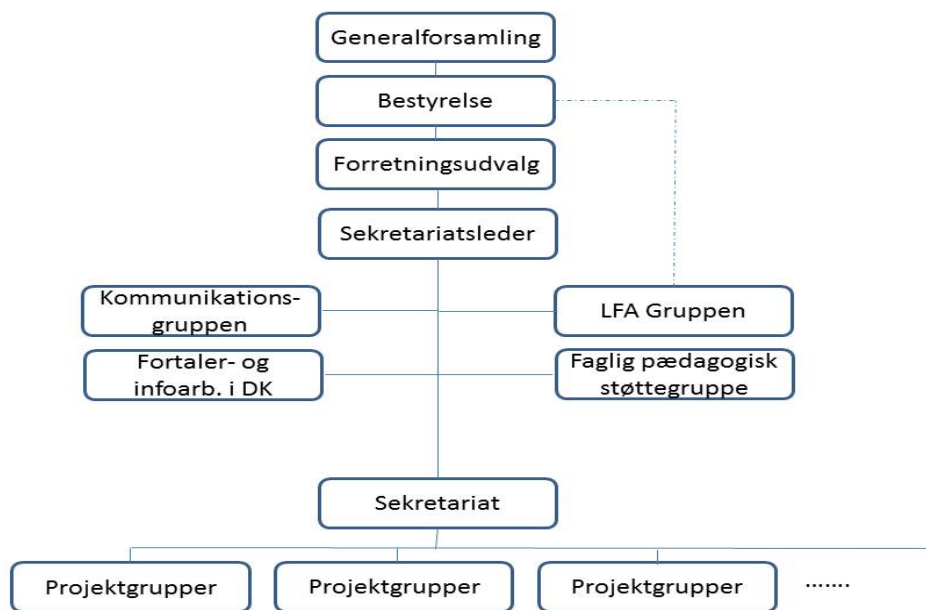
AXIS' frivillige projektkoordinatorer varetager, i samarbejde med sekretariatet, den løbende administration af de enkelte projekter. Endvidere formulerer projektkoordinatorerne nye projekter og skriver projekternes løbende afrapporteringer.

Sekretariatets hovedopgave er at støtte frivilligarbejdet og sikre foreningens daglige drift. Så vidt som det er muligt bemannes sekretariatet med ansat personale for at sikre sammenhæng og kontinuitet i arbejdet. Sekretariatet ledes af en sekretariatsleder, der er ansat af bestyrelsen. Alle andre medarbejdere ansættes i samarbejde mellem sekretariatslederen og bestyrelsen. Bestyrelsen bærer det juridiske ansvar for alle ansatte.

Sekretariatslederen har ansvaret for det daglige arbejde.

Pr. medio 2013 er der nedsat følgende udvalg:

- LFA-gruppen, der har til opgave at støtte projektgrupperne fagligt med projektansøgninger og rapportering. Gruppen deltager ikke i det daglige arbejde med projekterne. Det er sekretariatslederens ansvar, at LFA-gruppen indkaldes og bliver hørt i henhold til det regelsæt, som er udarbejdet mellem LFA-gruppen og sekretariatet. LFA-gruppen indstiller ansøgninger til godkendelse i bestyrelsen.
- Kommunikationsgruppen, der har til opgave løbende at arbejde med og styrke foreningens eksterne såvel som interne kommunikation, fx på hjemmeside, Facebook og nyhedsbrev.
- Den Fagligt Pædagogiske Støttegruppe (FPS), der har til opgave at støtte projektgrupperne med henblik på at sikre, at frivilligarbejdet er forankret i fagligt arbejde af høj kvalitet inden for AXIS' hovedfokusområde; uddannelse og læring. FPS indkaldes af projektgrupperne og/eller sekretariatet efter behov.
- Fortaler- og informationsgruppen, der har 2 hovedopgaver: 1) Styrke koordinatorenes viden om og forståelse af fortalervirksomhed – hvorledes dette planlægges og udføres – så de efterfølgende kan styrke partnerne og projekterne mest muligt og 2) Styrke AXIS' fortalervirksomhed i Danmark.

3.2. Folkelig forankring

AXIS er en medlemsbaseret forening, hvis primære arbejdskraft består af de frivilliges indsats. AXIS søger løbende at kommunikere sit arbejde til en bredere offentlighed. Dette sker gennem diverse kampagner, deltagelse i netværk og gennem almindeligt løbende kommunikationsarbejde, blandt andet på sociale medier og hjemmeside. Desuden har AXIS indgået samarbejde om praktikformidling med en række seminarer og universiteter, hvilket vi fortsat vil gøre i det omfang, det er muligt.

Hvad angår den folkelige forankring i syd søger AXIS samarbejde med partnerorganisationer, der har en folkelig forankring, eftersom en solid folkelig forankring ofte er en nødvendighed for at støtte forandningsprocesser fra neden.

AXIS arbejder løbende med intern kapacitetsopbygning og faglig udvikling i vores egen organisation. Dette styrker vores bidrag til arbejdet med vores partnere og vores evne til at kapacitetsopbygge deres organisationer. Endvidere skal det sikres, at AXIS også fremadrettet kan tiltrække og fastholde fagligt stærke og engagerede frivillige, der udgør fundamentet for organisationens arbejde.

3.3. Finansielt grundlag

AXIS modtager hvert år et mindre beløb i indtægter fra vores medlemmer. Den helt overvejende finansieringskilde for AXIS' projekter er midler fra civilsamfundspuljen under CISU. Det er forventningen, at den største del af foreningens finansielle grundlag også i fremtiden vil komme derfra. Ikke desto mindre undersøger AXIS løbende alle tilgængelige muligheder for at rejse alternative midler til foreningens arbejde.

4. Overordnede strategiske principper

4.1. Strategisk fokus

- 4.1.1. **Bekæmpelse af fattigdom** er det væsentligste mål for AXIS' virke. AXIS' strategi er at bidrage til fattigdomsbekæmpelse gennem uddannelse som styrker lokale grupper og personers evne til at skabe forandring af politikker, institutioner og processer med henblik på, at marginaliserede grupper og individer i højere grad kan skabe eget livsgrundlag på egne betingelser.
- 4.1.2. **Støtte til civilsamfundet.** Sammen med vores partnerorganisationer organiserer vi, eller støtter allerede eksisterende, lokalt forankrede grupperinger, der deler et værdifællesskab med AXIS. AXIS' arbejde tager altid sigte på, at lokale civilsamfundsgrupper styrkes til selvhjælp, herunder evnen til at kunne påvirke beslutningstagere gennem fortalervirksomhed, hvorved der skabes bæredygtige forandringer af samfundet. Alle exit-strategier i AXIS' projekter bygger på en monitorering af, at disse civilsamfundsgruppers selvhjælp er så bæredygtigt som muligt.
- 4.1.3. **Bæredygtig udvikling.** AXIS arbejder med uddannelse og læring som strategiske midler til at bekæmpe fattigdom og styrke civilsamfundsgrupper til at udvirke forandring. Et typisk AXIS-projekt indeholder 1) konkrete aktiviteter, der sikrer en bæredygtig udvikling for målgruppen, 2) en organisatorisk kapacitetsopbygning af partnerorganisationen gennem planlægning af og arbejde med de konkrete aktiviteter, 3) fortalervirksomhed, der forsøger at udbrede resultaterne af det konkrete arbejde til lokale såvel som nationale myndigheder og andre centrale aktører for derigennem at påvirke blandt andet politiske processer og beslutninger. AXIS arbejder med en udviklingsforståelse, der ser de tre komponenter som gensidigt afhængige og vekselvirkende. Partnerorganisationen skal styrkes organisatorisk for at kunne udføre de konkrete aktiviteter og lave succesfuld fortalervirksomhed. Dette kræver imidlertid konkrete udviklingsaktiviteter i projekterne, så både organisationsudviklingen og fortalervirksomheden har noget konkret arbejde og nogle specifikke resultater og evidens at tage udgangspunkt i. Det er AXIS' udviklingsfilosofi, at de forskellige led skal tænkes som en helhed. Kun sådan opnår man en bæredygtig udvikling baseret på konkrete resultater.
- 4.1.4. **Fortalervirksomhed og policy-arbejde.** AXIS arbejder for at sikre, at kvalitetsuddannelse, især til marginaliserede folk, er højt på den politiske dagsorden såvel i Danmark som i syd. Derfor søger AXIS, alene såvel som i samarbejde med vores partnere og andre organisationer, at influere de politiske processer, der skal sikre, at kvalitetsuddannelse er og forbliver en politisk prioritering. Dette arbejde udføres blandt andet i regi af diverse danske faglige netværks grupperinger og sammenslutninger af organisationer, ligesom det foregår via de internationale kanaler, som AXIS og vores partnere i fællesskab identificerer.

4.2. Partnerskaber

AXIS arbejder i partnerskaber med civile organisationer i vores samarbejdslande. I vores partnerskaber efterstræber vi så høj en grad af fælles ejerskab som muligt - dog med anerkendelse af, at vi har forskellige roller og funktioner i samarbejdet.

AXIS skal tilføre samarbejdet værdi. En AXIS-partner skal styrkes administrativt, organisatorisk, fagligt og som aktiv fortaler gennem samarbejdsprocessen. Målgruppens inddragelse og aktive deltagelse i design, planlægning, implementering og monitorering skal sikres mest muligt af partneren og AXIS.

AXIS søger samarbejde med:

- organisationer der arbejder med relevante uddannelser til fattige og marginaliserede kvinder og mænd, børn og unge samt oprindelige folk
- organisationer der støtter uddannelse af lærere og udvikling af pædagogiske (deltager-centrerede) metoder og et curriculum, der tager udgangspunkt i målgruppens viden og behov
- organisationer der arbejder for unges organisering og medborgerskab
- organisationer der arbejder med reproduktiv sundhed og rettigheder
- organisationer der støtter oprindelige folk i fastholdelse af deres uddannelsesrettigheder, herunder Tosproget og Interkulturel Undervisning (TIU)
- organisationer der arbejder med uddannelse for bæredygtig udvikling

Kvalitet i partnerskaber kommer til udtryk i følgende principper:

- Anerkendelse af vores organisationers forskellige baggrunde, historie, organisatoriske og materielle udgangspunkter
- Anerkendelse af partnerens kontekstkendskab, viden og tidligere erfaringer
- Afklaring af fællesmængden i de to organisationers visioner og mål med det konkrete samarbejde
- Anerkendelse af, at AXIS og partnere har forskellige roller og funktioner i udviklingsarbejdet, men søger fælles ejerskab af udviklingsaktiviteterne
- Erkendelse af at det tager tid at opbygge tillid og fælles værdier
- Gensidig forhandling og dialog
- Gennemsigtighed og åbenhed

AXIS vælger sine partnere på baggrund af 12 principper (se bilag 1).

4.3. Sektormæssig og tematisk fokusering

De konkrete projekter AXIS og partnerne indgår i, er rettighedsfremmende projekter for fattige og marginaliserede kvinder og mænd, børn og unge og oprindelige folk. Fælles for alle projekterne er fokus på uddannelse, kvalitet og læring. Projekterne omfatter både formel og ikke-formel uddannelse. Der er ofte tale om nye innovative undervisningsmetoder og modeller, der anvendes som evidens i fortalervirksomhed.

AXIS' projekter dækker for nuværende fem indsatsområder:

- Tosproget og Interkulturel Undervisning (TIU)
- Undervisning i Integreerede Tekniske Uddannelser, med særligt fokus på kvinder
- Medborgerskab i Ungdomslederuddannelser
- Undervisning i seksuelle og reproduktive rettigheder med særligt fokus på kønsroller
- Miljøundervisning – med særlig fokus på det gode bæredygtige liv
- Processen hen imod en eventuel overgang til programorganisation har henledt organisationens opmærksomhed på, at AXIS og AXIS' partnere gennem programmodaliteten bør skærpe indsatsområderne til et mere sammenhængende felt, hvilket i højere grad muliggør effektiv udnyttelse af tværgående synergier og samarbejder.

4.4. Geografisk afgrænsning

Axis arbejder i:

- Peru
- Bolivia
- Ghana
- Sierra Leone

AXIS' oprindelige arbejde udsprang af en interesse for og erfaring med udvikling i Latinamerika, i særdeleshed Peru. Fra den oprindelige kontakt til enkelte civilsamfundsorganisationer i Peru fik AXIS langsomt kontakt til andre organisationer i Peru og andre latinamerikanske lande. Samtidig tiltrak AXIS løbende nye frivillige i Danmark med interesse i og viden om Latinamerika. Denne kombination gjorde det muligt at identificere nye behov for udviklingsprojekter i syd med relation til uddannelse. AXIS opbyggede på den baggrund langsomt sin portefølje af projekter. Centralt i denne udvikling stod AXIS' erfaring med og udvikling af en række pædagogiske metoder, der viste sig at være anvendelige i flere typer af uddannelsesprojekter. På den måde kom AXIS til at arbejde med nye temaer inden for uddannelse, ofte ved at trække på velafprøvede og klart formulerede pædagogiske tilgange.

Beslutningen om at starte i Ghana og Sierra Leone blev på samme måde taget på baggrund af et klart behov i syd, som AXIS, med sin særlige ekspertise kunne imødekomme. I den forbindelse var det vigtigt for AXIS at kunne trække på ekspertise fra andre danske NGO'er i landet, for dermed at sikre en konsolidering af projektets aktiviteter.

4.5. Målgruppeafgrænsning

AXIS arbejder ikke med på forhånd fastlagte principper om målgrupper, som afgrænser deltagelse i arbejdet, men AXIS har fokus på følgende målgrupper:

- Marginaliserede børn og unge
- Udsatte kvinder og mænd
- Oprindelige folk

4.6. Det globale engagement

AXIS' globale engagement er funderet i de projekter, vi har i syd i samarbejde med vores partnere. Dette arbejde vil i fremtiden i højere grad søge at skabe samarbejde mellem partnerne i syd på kryds og tværs af lande- og tematiske grænser. Det er AXIS' mål på sigt at styrke sit globale engagement ved at styrke partnernes evne til at udveksle viden og erfaringer. På den måde vil vi kvalificere og løfte vores fælles arbejde, blandt andet med henblik på at påvirke myndigheder, andre beslutningsfora og internationale uddannelsesnetværk i almindelighed, for eksempel i FN-regi. AXIS vil løbende undersøge, hvorvidt der er andre måder, hvorpå vi, for eksempel gennem internationale netværk, kan styrke vores globale engagement.

4.7. Det nationale engagement

AXIS vil fortsat arbejde for et stærkt dansk civilsamfund, der skal varetage en betydelig del af den samlede danske udviklingsindsats, eftersom de danske civilsamfundsorganisationer har et folkeligt og et fagligt mandat, der ikke kan erstattes.

Et vigtigt element i dette arbejde er fortsat medlemskab af og aktiv deltagelse i de for AXIS relevante netværk og organisationer, herunder bl.a. CISU, Globalt Fokus (GF), Uddannelsesgruppen i GF og Børne- og Ungdomsnetværket. Endvidere vil AXIS fortsat øge samarbejdet med danske uddannelsesinstitutioner og andre relevante partnere i Danmark.

Bilag 1.

AXIS' partnere udvælges på baggrund af følgende 12 principper:

- 1. Fælles værdier:** De to partnere har en fælles forståelse af en række demokratiske værdier, såsom fokus på medbestemmelse, deltagelse/medborgerskab, ligestilling og interkulturalitet.
- 2. Start småt og opbyg samarbejdet gradvist:** Ved indgåelse af nye partnerskaber bør AXIS og partneren i første omgang udvikle fælles initiativer af mindre omfang, med henblik på at lære hinanden at kende. Ved fortsættelse af samarbejdet er det vigtigt for AXIS, at dette sker gradvist, så AXIS og partneren gensidigt har en klar viden om hinandens styrker, svagheder og forudsætninger for at klare et større projekt.
- 3. Kommunikation:** AXIS og partner skal i fællesskab sikre, at kommunikationen foregår struktureret og så klart som muligt.
- 4. Kendskab til kontekst og fælles tema:** Partneren skal have et veldokumenteret kendskab til den politiske, sociale og økonomiske kontekst og erfaring fra arbejdet med udviklingsprocesser i uddannelsessektoren – særligt fra de områder inden for uddannelse, som har relevans for et eventuelt fælles projektarbejde.
- 5. Organisationsudvikling:** Der bør i partnerorganisationen være en forståelse for og parathed til at arbejde med organisatorisk udvikling med særligt fokus på demokratiske værdier såvel eksternt i projektet som internt i organisationen.
- 6. Relation til målgruppe:** Det er væsentligt, at partneren har gode relationer til målgruppen fra tidligere samarbejde og at partneren forstår sin faciliterende og støttende rolle i relation til målgruppen.
- 7. Relation til civilsamfundet:** Det er væsentligt, at partneren har et godt ry blandt andre civilsamfundsorganisationer og ser fortalervirksomhed som en vigtig del af projektarbejdet for at sikre projektets langsigtede bæredygtighed.
- 8. Relation til andre partnere og stakeholders:** Partneren skal være villig til at samarbejde med andre organisationer, indgå i relevante netværk og etablere gode relationer til relevante myndigheder.
- 9. Projekterfaring:** Partneren skal have dokumenteret erfaring med gennemførelse af udviklingsprojekter og endvidere have en projektportefølje, som viser, at organisationen er i stand til at stå for organiseringen og gennemførelsen af det fælles projekt.
- 10. Plan for styrkelse af partneren (herunder fortalervirksomhed):** Partneren skal deltage aktivt i en analyse af kapacitetsbehov og udarbejdelse af en kapacitetsudviklingsplan for projektperioden. I forbindelse med indgåelse af det første samarbejde skal en sådan analyse og plan udarbejdes og påbegyndes. Planen kan indeholde forskellige elementer af kapacitetsstøtte, men det er væsentligt, at fortalervirksomhed og deltagelse i nationale og internationale netværk er en integreret del af planen. Derfor vil en strategi for fortalervirksomhed i forbindelse med gennemførelsen af det fælles projekt blive udarbejdet.
- 11. Afhængighed:** Partnerens afhængighed af AXIS skal afvejes grundigt. Det tilstræbes, at partneren har flere partnerskaber. Endvidere udarbejdes en plan for partnerens organisatoriske, pædagogiske og økonomiske bæredygtighed.
- 12. Administration:** Partnerens administrative procedurer skal være synlige. Disse skal opfylde minimumskrav, som de fx er afspejlet i AXIS' administrationshåndbog. AXIS skal sikre sig dokumentation for, at partneren opfylder disse betingelser. Dette kan ske via partnerens egen dokumentation af formater, reviderede regnskaber eller lignende.